

MADE IN
SZEGED

A Pick-szalámi világmárka

A szegedi szalámi márka idehaza és külföldön. Imár egy évszázada. Hogyan kezdődött? Olaszországban már a 19. század elején készítették szalámit. A receptet a téli idényben, tehát éppen a sertésvágási főszezonban rendszeresen ideérkező olasz gesztenyesütők hozták hazánkba, akik felfigyelték a téli húsfeleslegre és kínálatra. Szegeden elsőnek Roland Péter olasz élelmiszeripari vállalkozó állított elő szalámit még az 1840-es években. Pick Márk cseh származású kereskedő 1869-ben alapította meg terményüzletét Szegeden és kisebb tételekben szalámit is gyártott. Komoly előrelépést jelentett a cég működésében, hogy 1900-ban a szalámigyártást áthelyezték a Felső-Tisza-partra, a Zsótér és Maros utca közötti részre. A Pick-szalámi terjedő hírnevére jellemző, hogy 1888-ban már aranyérmét kapott a pécsi kiállításon, később az aradi kiállításon nyertek érmet és oklevelet, s 1896-ban a mileneumi kiállításon is megjutalmazták a Pick-szalámit. Legnagyobb elismerést az 1935. évi Brüsszeli Világkiállításon kapott, nagydíjjal jutalmazták.

A két világháború között a szalámigyártás termelésének 60 százalékát külföldön értékesítették. A Pick-szalámi nagyobb mennyiségben kelt el a határokon kívül, mint az egyéb magyar szalámitípusok. A gyár piaca földrajzilag is egyre inkább terjedt. Míg az első világháború előtt és a 20-as években még dominált a hagyományos osztrák-cseh piac, a 30-as években a cég terméke már a tengerentúltra is eljutott. A korabeli adatok szerint Anglia, Egyiptom, Palesztina, Szíria, Ciprus, Gibraltár, Dél-Afrika és Kuba vásárolt említésre méltó mennyiséget a Pick-szalámból.

A szegedi szalámigyártás száz éve kiadványban így írják le a szalámigyártás technológiáját: „Első folyamat a pihentetés volt, a hasított sertéseket 3-4 napig tárolták, amíg a hús megszikkadt. Ezután került a nyersanyag a csontozóba. A feldarabolt húsok a hűtőbe kerültek, ahol 30 centiméter vastagságban terítették szét a színhúst. A húst ezután a csurgatóba szállították, ahol 12-14 óráig ferdén fektetett lyukacsos priccsekre terítve még tovább szikkadt. A csurgatás célja az volt, hogy az alapanyag minél csekélyebb

víz tartalommal kerüljön feldolgozásra. A csurgatás után újból 24 órás hűtési folyamat következett, majd sor került az előfűszerezésre: 100 kilogramm húshoz 3 kilogramm só és 4 dekagramm salétromsót adtak, majd az anyagot nagy táblákra terítették, hogy így biztosítsák a felesleges víz elfolyását. Ezután 30 százalékos kemény szalonnát kevertek az anyagba. A megszikkadt és előfűszerezett, kevert húst ezután vágták az úgynevezett ringókéssel már bébe tölthető szemcsenyagyságra. Vágás közben öntötték az anyagra az előre elkészített sóból, salétromból, fehérborsból, fokhagymából álló fűszerkeveréket. Az elkészített anyagot óriási fakadokban gyúrták, döngölték, ügyelve arra, hogy a massa teljesen tömör, levegő- és légmentes legyen. A teknőszobában a húsaszt 5-6 napig érett, ez idő alatt a hús egységes masszává sűrűsödött, s átjárta a fűszerkeverék illata. Egy hét muva kivágták a masszát a kádakból és töltötték, majd bekötötték a szalámirudakat. 20-30 pár szalámit tettek egy-egy stanglifára, majd következett a füstölő, ahol bakokra rakták a szalámifűzereket. A tágas és magas termekben bükkfából gyűjtött tűzön körülbelül két hétig füstöltött a szalámi 20-25 fokos hőmérséklet mellett. A pirosra füstölt szalámit az érlelő toronyba szállították. Az érlelőben a hőmérséklet nem emelkedhetett 20 fok fölé. Hamarosan kifejlődött rajta a penész, amelyet később lekeféltek. Az érett szalámit csomagolták és le lehetett szállítani.”

A szegedi szalámi külföldi piacon ma is Pick-szalámi néven kerül forgalomba. Jelenleg háromszáz vagonnál több szalámit készítenek Szegeden évente és a Pick-szalámi világhírreje ma is fényesen csillog a nemzetközi piacon.

„Eleven” feljegyzés

Szicíliai halászkor 1937 tavaszán egy óriási teknősbéka fogtak a tengerből. A pompás zsákmány csaknem 100 kilogramm volt. A halászkor azonban nem annyira a teknősbéka imponáló súlya lepte meg, mint inkább a páncéljára karcolt felirat, amely így szólt:

„Toto névre hallgató teknősbéka 1922. április elsején engedtem szabadon. Súlya ekkor 52 kilogramm, hosszúsága pedig 90 centiméter volt. Nagyon szereti a szardíniát. — Makszim Gorkij.” Amint ismeretes, Gorkij gyógykezelés céljából hosszabb időt töltött Olaszországban.

Torzitchi Kono vagyok — mutatkozott be a zömök kis japán Blake-nek. A két férfi néhány percig ezután a közös emlékekről beszélgetett, majd Kono, már távozóban, még visszaszólt a tulajdonosnak: — Hogyhogy már nem szolgál a flottánál, Mister Blake? Mintha egyszer ott szolgált volna... Nem? — De — dadogta Blake, s fogalma sem volt, honnan tudja ezt a japán. De meg sem kérdezhettem, mert Kono így folytatta: — Sok pénzt kereshetne, ha most a flottánál lenne... — s eltűnt a forgatagban.

Ezerkilencszáznegyvenet írtak; a háborús pszichózis már az Egyesült Államokba is eljutott, s talán ez az oka, hogy Blake kicsit furcsának találta Kono megjegyzéseit. Sőt, ahogy elgondolkodott a japán szavain, gyanússá vált előtte a dolog. Még aznap megpróbált utánaérni barátai, ismerősei körében, vajon nem tudják-e véletlenül, ki ez a japán és merre lakik, de semmit sem sikerült róla megtudnia. Pedig még a japán konzulátuson is érdeklődött, aztán utánaérte a telefonkönyvből, eredménytelenül. Felhagyott az egyébként céltalan kereséssel, s lassan el is feledkezett róla, de 1941 márciusában, Hollywoodban összejártam Konóval. Blake néhány hete költözött a Los Angeles melletti filmvárosba, amikor az utcán összefutott a kis ferdeszemű emberrel. A japán úgy tett, mintha különös örömet okozott volna neki a találkozás. Javasolta is, hogy sétáljanak egyet.

Blake kapott az alkalmon, mert észbe juttatott Kono San Franciscó-i szavai. Elindultak az emberekkel nyüzsgő sétányon. Eleinte közömbös dolgokról beszélgettek, majd az amerikai így szólt:

— Azon gondolkodom, hogy visszamegyek a

mint 46 ezer forint kárt okoztak a társadalmi tulajdonban.

A kár 46 ezer forint. Mert emberek a társadalom, a közösség vagyonát Csáky szalmájaként kezelték. A „főnöknek” ingyen üzemanyagra volt szüksége. Es mi sem természetesebb, hogy a raktáros ehhez hozzásegítette. Mert ugye a „főnök” szava az első. A közösség tulajdona? Na és. Kit érdekel. Nem az én zsebembe megy! Vallhatta magában Karsai, a raktáros.

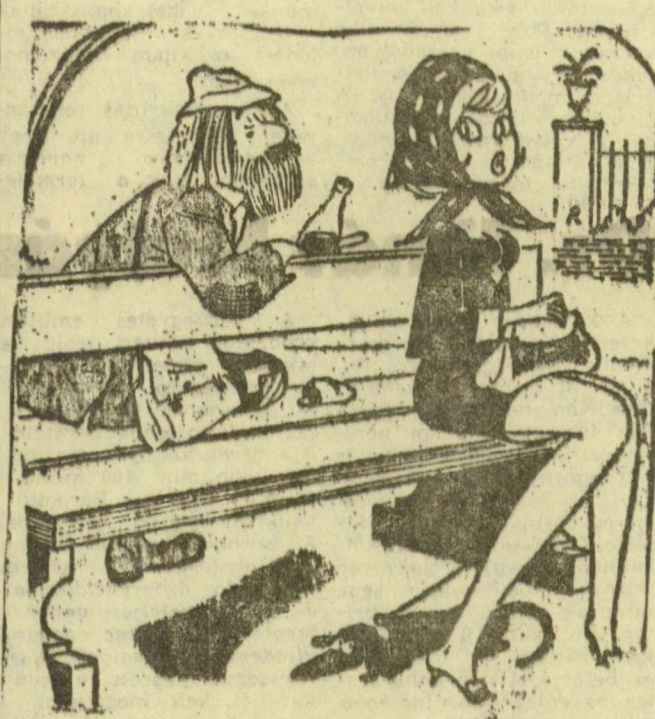
Egy ügy a sok közül. Amikor emberek nem érik fel ésszel, hogy a közösségnek okozott kár az ő káruk is. Hát hiába a meggyőzés? Az, hogy az eltelet 25 év alatt mindenki a saját szemével is láthatta, hogy a közösség pénzéből lakások, utak, hidak, gyárak és kórházak, iskolák épülnek. És mégis vannak, sajnos nem is kevesen, akiknek mindez nem számít. Akik csak a saját hasznukat keresik. És azt hiszem, végre tudomásul vehetnék azt, hogy az ilyen eseteket nem a pillanatnyi „megtévedés” szüli. Azt, hogy az ilyen és ehhez ha-

Szávay István

sonló, a társadalom vagyonában kárt okozó sikkasztások, saját zsebre dolgozás, a legszigorúbb büntetést is megérdemli. Akit az eltelet negyedszázad nem változtatott meg, nem győzött meg, azt aligha fogja az enyhe büntetés jó útra téríteni. Ilyen esetekben a törvény teljes szigorúra szükség van. Hiszen a „főnök” nem gyerek, aki romantikus hajlamából következően vagy más okból betört valahova. O felrótt ember, aki módszeres tudatossággal nézte a közösség vagyonát a magáénak és szedett ki majdnem 50 ezer forintot a mi zsebkönyvből is. És ha nem lepkezik le, folytatta volna tovább a legnagyobb lelki nyugalommal.

Egy eset, nem az egyetlen. A közösség kárán a maszek haszonra áhítozókat, a sikkasztókat és társaikat, a törvény szigorú büntetésével veses, akiknek mindez nem számít. Akik csak a saját hasznukat keresik. És azt hiszem, végre tudomásul vehetnék azt, hogy az ilyen eseteket nem a pillanatnyi „megtévedés” szüli. Azt, hogy az ilyen és ehhez ha-

Figyelmeztetés

— Gondolja meg, mielőtt végleg elutasít! Horoszkópom azonos Onassiszéval.

Kigyó mentette meg egy kislíú életét

A Pajgam című bengáliai lap jelenti, hogy Kelet-Pakisztán egyik tenger melléki körzetében egy kislíú a közelmúltbeli ciklon előidézte áradás elől menekülve felmászott egy fára. Hasonló okból ugyancsak az a fán keresett menedéket egy nagy mérgekígyó is.

Öt nap múlva, amikor apadt a víz, a parasztek észrevették a „kígyó megszállt” fán a kislíút és beletörődtek, hogy már halott. Kiderült azonban, hogy a fíú él, csak elvesztette az eszméletét a félelemtől és az éhségtől. Csak a kígyónak köszönhető, hogy életben maradt, mert az állat testével odaszorította egy faághoz, s így magatehetetlenül sem esett le a földre. A lap szerint a kígyó felhasználta a kislíú testének melegét, s ezért nem bocsátotta mérges fülankját a gyermekbe. (MTI)

NAPI KISLEXIKON

az adóról

Az adó kötelező pénzügyi szolgáltatás, melyet törvény alapján rendszeresen, meghatározott mértékben és időben az állami vagy helyi államháztartás, illetve költségvetés javára kell befizetni. Közgazdasági nyelven szólva: a nemzeti jövedelem újraosztásának fontos formája.

● **Formái?**
Lehet egyenes adó, amellyel egyének vagy vállalatok jövedelmét terhelik meg, lehet közvetett, amellyel az áruk árát, vagy a szolgáltatások díját adóztatják. Az egyenes adók lehetnek arányosak — vagyis összegük csak az adó alapját képező jövedelemmel arányosan változik — és progresszívok, amikor is a magasabb jövedelemből nagyobb százalékot vonnak el, mint a kisebb jövedelemből.

● **Névleges adók?**
A szocialista társadalomban az adóbevételek döntő része az állami vállalatoktól származik. Az állami vállalatok egyes befizetései nevében ugyan adók (például a forgalmi adó), lényegüket tekintve azonban nem azok, mert az állam a saját tulajdonában levő vállalatok bevételeinek egy előre meghatározott részét vonja el.

● **Adópolitika?**
A lakosság és a szövetkezetek a rájuk kivetett adók befizetésével részt vesznek az egész társadalom érdekét szolgáló kiadások fedezésében. A szocialista állam adópolitikáját azonban az jellemzi, hogy szociálpolitikai és termelés szabályozó megfontolások alapján szabályozza a lakosság különböző rétegeinek jövedelmét.

● **Adónemek?**
Jogi szempontból nálunk a főbb adónemek: általános jövedelemadó, a mezőgazdasági lakosság általános jövedelmi adója, kisipari szövetkezetek jövedelemadója, térszadó, házadó, közszolgáltatás hozzájárulás, telekadó.

● **Adóhatóság?**
Szegeden a lakosság-adók a tanács költségvetésben mintegy 10 százalékos fedezetet jelentenek. Az adóztatás feladatait — az adók kivételét, nyilvántartását és beszedését — a tanácsok pénzügyi osztályának hatósági jogkörrel rendelkező adócsoportja látja el.

Szabó László — TITKOS Súlyom József: HADVISELÉS

Kémek a bűvárhajón

36.

A zömök japán férfi, miután belépett a különös stúdióba, néhány felvételt készített, aztán jól szemügyre vette a tulajdonost...

— Mi már találkoztunk valahol — mondta angolul, némi amerikai akcentussal.

— Nem hiszem... — válaszolta Blake. — Én nem emlékszem önmre. Bár, ha meg nem sérteget, az én szememben a jellegzetes japán vonások elmosás az egyéniséget...

A tulajdonos észrevette, hogy az ötven év körüli férfi arca egy pillanatra összerándult, ezért újra és újra bocsánatot kért tőle, hangsúlyozva, hogy nem volt sértő a szándéka.

— De azt nem tudom, honnan ismer... Oh, talán az egyik filmbeli szerepemből emlékszik rám — csapott a homlokára Blake. — Igen, valószínű... Chaplin egyik filmjében léptem fel, még 1917-ben...

— Ugye, mondom, hogy találkoztunk valahol... Meg is van: én voltam Charlie Chaplin komornyikja... Nem a filmben, a valóságban.

(Folytatjuk.)